

Organisation, samordning & stöd

Motion 97 - Förbundsavgift

I detta häfte hittar du en motion om förbundsavgiften, som behandlas i blocket *Organisation, samordning & stöd*.

Inom parentes anges det löpnummer motionen fick när den lämnades in.

Motion 97 (# 1135)

Motionen kommer ifrån: Regionstyrelsen region Stockholm

Stämmomotion om sänkt förbundsavgift

I dag betalar regionerna in 24,8 procent av sina medlems- och förhandlingsavgifter till förbunds-nivån. Samtidigt ställs stora krav på regionerna och föreningarna, krav som vi är svåra att kombinera med många regioners ansträngda ekonomi och hårt ansträngda personal. Föreningen behöver växa, såväl i antal medlemmar och förtroendevalda som i inflytande. Att vi uppnår målet om 51/22 är avgörande för hyresrättens framtid och för att hyresgästerna ska ha drägliga villkor. Det bästa sättet att växa på är att bedriva bra verksamhet till nytta för hyresgästerna. Verksamheten bedrivs på lokal och regional nivå. Det är här medlemsnyttan och kraften i en folkrörelse växer sig stark. Tyvärr begränsas möjligheten att bedriva offensiv verksamhet av en förlamande resursbrist.

För att nå målet om 51/22 behöver regionerna ett substantiellt ekonomiskt tillskott.

Bakgrund

I dag uppgår förbundsavgiften till 18,9 procent av intäkterna. Till det kommer serviceavgiften på 5,9 procent, som finansierar rådgivningen, medlemsregistret med mera (utöver detta finansierar region Stockholm Hem & hyra med 9,9 mkr, men den frågan ligger utanför den här motionen). Totalt går 24,8 procent av intäkterna från medlems- och förhandlingsavgifter till förbunds-nivån. Det motsvarar cirka 183 miljoner kronor årligen.

Överväganden

Det är svårt att se det hållbara i att en fjärdedel av intäkterna går till den nationella nivån, samtidigt som nästan all verksamhet drivs lokalt. Resurserna bör därför i högre utsträckning finnas närmare verksamheten. Det är svårt att avgöra den ultimata fördelningen av resurser på ett generellt plan, i någon mån blir det en ungefärlig uppskattning av var resurserna gör bäst nytta. Med tanke på hur verksamheten är organiserad bör det dock vara rimligt att den nationella nivån ligger på under en femtedel av den totala budgeten. I flera regioner har vi allvarliga problem med sjukskrivningar bland tjänstemännen och hög personalomsättning. Det minskar våra möjligheter att uppfylla hyresgästernas och medlemmarnas rimliga förväntningar på oss.

Resursknappheten minskar också oss förtroendevaldas möjligheter att nå ut till medlemmar, bedriva aktivt bostadspolitiskt arbete, bedriva kampanjer, hjälpa hyresgäster vid samråd och mycket mera. Regionalt och lokalt blir det en stor skillnad mellan vad vi vill uppnå och vad vi kan uppnå. Det gäller både verksamhetsmål och förhandlingsmål. Vi tvingas lägga oss på en ambitionsnivå som är en god bit lägre än vad hyresgästerna förväntar sig av oss, vilket ytterligare försvårar nyrekrytering.

Vi är övertygade om att resurserna behöver viktas om. Samtidigt kan detta inte ske över en natt. Den nationella nivån behöver sänka sina kostnader, men det behöver ske under kontrollerade former. En sänkning av den totala förbundsavgiften behöver därför fasas in under tre år.

Vi föreslår förbundsstämman besluta

- att** den totala förbundsavgiften sänks till 18 procent
- att** sänkningen sker stegvis under tre år
- att** uppdra åt förbundsstyrelsen att besluta hur den totala förbundsavgiften ska fördelas mellan serviceavgift och förbundsavgift

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 97

Motionären föreslår att förbundsavgiften sänks från dagens 24,8 procent till 18 procent över en treårsperiod.

Den nationella avgiftsnivån har i princip varit densamma sedan den infördes 2002. Alla höjningar har berott på att fler verksamheter samordnats nationellt och gått över till att finansieras genom den nationella avgiften i stället för att riksförbundet fakturerat regionerna. Genom att den nationella avgiften är en fast procentandel tar modellen hänsyn till regionernas ekonomiska bärkraft. Om regionernas intäkter minskar, minskar också förbundsavgiften, och tvärtom.

En utredning av både förbundsavgiftens storlek och konstruktion godkändes av förbundsstämman 2008. Stämman godkände också att kostnaden för medlemsregistret skulle ingå i förbundsavgiften. Höjningen 2009 blev kostnadsneutral för regionerna eftersom kostnaden för medlemsregistret hade internfakturerats regionerna till 2008.

Stämman 2016 beslutade att sänka förbundsavgiften från 20,8 procent till 18,9 procent och att ta bort den tidigare investeringsavgiften för våra IT investeringar på 1,2 procent och istället finansiera våra IT investeringar med våra finansiella intäkter (kapitalavkastningen). Totalt så ökade den nationella avgiften från och med 2017 med 2,8 procent-enheter från 22 procent till 24,8 procent. Men höjning var för regionerna kostnadsneutral eftersom kostnaden för rådgivning, växel och lönekontor betalats (internfakturerats) regionerna separat innan.

Nuvarande avgift	procent	Tidigare avgift	2008	2002
<i>Nationell avgift</i>		<i>Förbundsavgift</i>		
-Förbundsavgift	18,9	-Nationell avgift (utan medlemsregistret 2,3%)	18,5	18,5
-Serviceavgift	5,9	Medlemsregistret	2,3	0
Investeringsavgift	0	Investeringsavgift	1,2	1,0
Total avgift	24,8	Total avgift	22,0	19,5

Tabellen beskriver nuvarande och tidigare förbundsavgift

Förbundsavgiften finansierar riksförbundets stadgemässiga uppgifter, övriga verksamhet och de kostnader som avser gemensam verksamhet för hela Hyresgästföreningen.

Gemensamma kostnader för hela Hyresgästföreningen som finansieras av förbundsavgiften innefattar bland annat all drift och underhåll av våra IT-system, opinionsbildning, marknadsföring, kostnader för region-cheferna, nationellt utvecklingsarbete/ projektverksamhet, revision och försäkringar. Viktigt att tänka på är att de gemensamma kostnaderna uppgår till hälften av förbundsavgiften och den andra hälften går till riksförbundets stadgebundna verksamhet och övriga verksamhet.

Sedan Hyresgästföreningen blev en och samma juridiska person har vi tillsammans ökat samordningen och effektiviserat vårt arbete både genom att spara 10-tals miljoner och förbättrat medlemsservicen genom till exempel Servicecenter i Örebro och Uppsala.

2020 besvarade Servicecenter strax över 340 000 samtal och e-postmeddelanden som skulle till växeln, Medlemscenter och Rådgivningen. Av dessa var 108 000 kontakter av juridisk karaktär och hanterades av Rådgivningen.

Det övergripande målet för Hyresgästföreningen är att vi till 2027 ska ha 51 % av alla Sveriges hyresgäster som medlemmar, och 22 000 förtroendevalda och aktiva medlemmar. För att vi ska kunna nå de målen behöver vi öka vår samordning, utveckla fler gemensamma arbetsätt och ta fram nya och ofta kostsamma IT-lösningar. Utifrån detta föreslår förbundsstyrelsen att den nationella avgiften är oförändrad från 2022.

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att avslå motionen